

15. szám.
October 10-én 1863.

Megjelenik minden szombatnapon egy íven sokféle képpel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 hóra jul.—dec. 3 frt., és három hóra jul.—sept. 1 frt. 50 kr. — Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárusnál. —
Kiadó hivatal: Pest, barátok-tere 7-ik szám.

XIV. kötet.

DE MÁR KÉSŐ.

Esik, esik csendes eső
Ujra zöldül erdő, mező
Kár, hogy korábban nem jöttél
Ősz van, nem tavasz, jön a tél.

Most már késő.

Pártolják a szegény lengyelt;
Alig adhat már életjelt;
Mikor már a földre verik
Harczos félnek elismerik.

De már késő.

Hisz van nekünk annyi eszünk:
Tudjuk: mind boldogok leszünk,
— A másvilágon: — az igaz
Csakhogy biz ez sovány vigasz.

Ott már késő.

K—s M—n.

Csodabogarak.

(Olyan novella-gyűjtemény, a mit nagyobb érdem lesz elolvasni, mint megírni).

Szerzette: **Kakas Márton.**

III. Hogy támad a divat?

Gróf X. Kázmér a szalonok szemefénye volt azon időkben, mikor elkezdett divatba jönni, hogy a magyar születési arisztokrázia Bécsét Párisért elhagyva, Pesten kezdjen mulatságra való tért keresni. Különösen mikor egyszer farsang elején megjelent a casinóbálban, ez olyan hazafias aktusnak imputáltatott

tőle, a miről ha jól emlékezem rá, vezérczikket is irtak akkoriban.

Ezen bál alkalmával történt, hogy X. Kázmér grófnak olyan magyaros kedve támadt, hogy a nyakravalója is féloldalra csuszott bele. Neki persze az is rendkívül jól illett. Egyszer körüljár a teremben s csodál-

kozva látja, hogy minden gavallérnak, akár ifju, akár öreg, féloldalt van kötve a nyakravalója. Eleinte azt hitte, hogy az csak véletlen, hanem azután, hogy látta, miként az valódi következetes rendszabály, megszólítá egyik ismerősét :

— Hát ti nálatok mit jelent az, hogy a nyakravalótok mind féloldalt van kötve. Valami új Freymaurer rend jelvénye ez, vagy mi?

A megszólított elbámult :

— Hiszen ez *párisi divat* : te magad hoztad onnan. Nézd csak, a te nyakravalód is félre van. Azt hittük : az divat.

— Vagy úgy? monda a gróf s aztán átment az étterembe vacsorálni.

Theát hoztak és fázcánsültet.

A gróf próbára akarta tenni tisztelőit. Elkezdve a fázcánsültet darabonkint villára szurva a theás csészébe mártogatni.

A publikum tökéletesen megfelelt a várakozásnak.

Másnap minden vendéglőben, étteremben követték a legujabb párisi divatot s mártogattak szélére ludezombot, bifszteket és rosziprádlit — a theás ibrikékbe

Igy támadnak a divatok.

Jelenetek a túlvilágról.

Különféle óvilági notabilitások földöntúli életéből.

Hely színe, az elysium társalgási tereme. A hírlapok a földről épen most érkeznek az olvasó asztalra.

1. Jelenet. Mózsés és Fáraó.

Mózsés. Ki látott már ilyen bolondokat?
Csak nézd, Fáró komám, milyen veszett
Világ van ott a földön, a mióta
Mi ketten elhagyánk quártélyaink,
Csak nézd, e Rótschild, egyik szép utód
A Lévy nemzetéből, mit csinál?
Vasutat Egyiptomnak földre
Nagy bajjal én kihoztam népemet
Te országodból, mint magad tudod.
S ez meg vasutakat csinál neki,
Hogy vissza annál könnyebben mehessen.

Fáraó. Bolond valék, hogy őket elbocsátám,
Emanczipálni kellett volna inkább,
Utódaim volnának most a földön
A legnagyobb urak; és hírlapot
Csupán Egyiptomból lehetne kapni.
Ott egyesülvén minden litterator, —
Ha ezt előre tudta vón' az ember!

2. Jelenet. Brennus és Caesar.

Caesar. Értesz te ebből Brennus pajti, egy szót?
Nézd csak mit ír az újság. Gallusok
Védelmezik Romának városát,
Hogy Latiumnak népe rá ne törjön,
S be ne vegye a Kapitóljumat.

Brennus. Mennykőbe is! Az én Lutetiámnak,
A mely nevét kapá szép asszonyok

Fehérlő tomporától, tán van is
Nagy gondja a te városodra ott.
Vidd innen azt a foszlányt! Jól tudod,
Hogy én olvasni eddig nem tanultam.
A gallusok maradtak, mik valának,
Mezitláb, bőrben járó vad fiak.
S az asszonyok csak fonn tudnak otthon.

Caesar. Agyon neveltetsz, markos Brennusom,
Lutetiádat hiják Párizs néven,
És asszonyid fehérlő tomporát
Takarja most aczéldongáju jelmez,
A mit visel utánuk fél világ,
Itt egy divatlap, nézd, mi szép csudák?
Nem fonnak ők most mást, csak cselszövényt,
A mi pedig utódod illeti,
Az mostan ír egy könyvet *én felőlem* :
Caesarról és „de bello gallico“.
Tudod, hogyan püföltem gallusid.
Azt most a gallusok caesarja szépen
Cum commentario megírja mind.

Brennus. Hol van a kardom, hadd vágom felé!

Caesar. Kardod? Az most is ott a serpenyőben,
Hová egykor magad tevéd. Tudod?
Csakhogy ma már elégnek nem találják
Arannyal mérni föl mázsányi sulyát.
Az ára egy sziget : Sardinia :

Brennus. No csak ne hidd te, a mi irva van.

3. Jelenet. Las Casas és Pizarro.
Las Casas. Pizarr ösém, bolond hírek keringnek,
Onnan, a hol te boldog hajdanában
Kiöltél egykor indust, azteket,
Nézd, egy latinfajból való atyánkfia,

Most megrohanja jó spanyoljaid
 Ott Mexicóban a kik már keverve
 Réz és mahóni nemzedékkel,
 S horrendum dictu, a vad indusoknak
 Még adni készül constitutiót.
 Ezért fáradtál hát te oly sokáig;
 Hogy egy nemes hidalgo vére mostan
 Csak annyit érjen, mint egy mestixé?
 Te százhuszad magaddal többet értél,
 Mint indusoknak százezerjei.
 De most szavazni fognak, s mind hiába,
 Kinek több voksa lesz, az lesz az ur.

Pizarro.

Hagyján e furcsa rend Casas atyám
 De hát az egyszer ám az eczetágy,
 Ahogy nyomodba fordult a világ
 Te, hogy kiméld fehérek életét;
 A kik hivatva vannak csak henyélni,
 Áthordtad Africából a puczer
 Niggert, a gyapjufürtü szerecsényt,
 S rábiztad, hogy ha természet szerint
 A bőre gyászol, hát legyen neki
 Elég oka gyászolni életét.
 Most nézd, mi harczt ütött ki e miatt!
 A niggerek sötét pofájáért
 Hogy metszi torkát annyi százezer
 Fehér a másik százezer fehérnek!
 Héj még te is, ha ezt tudád előre,
 De ott hagyád vala, a hol leléd
 Az első vastagajku szerecsényt
 A kik miatt fogy annyi puskaapor most,
 Séretlenül pokolra jut sok ember.
 Ezekre, méltán rá illik ugyan,
 Hogy harcztuk csak szerecsénymozdatás.

(Folyt. köv.)

K—s M—n.**Barátságos szóváltás.**

Ama két híres chinai hirlap: Pe—stih—irn—
 cuk és Id—cuk—tau—nau—jau között.

P. Oh mily nagy boldogság chinainak lenni.

I. Valóban nagy boldogság chinainak lenni.

P. Én azt szeretném, ha az egész világ a meny-
 nyei birodalomban volna.

I. Én pedig azt szeretném, ha csak magam volnék
 a mennyei birodalomban. Legalább újságírónak csak
 magam volnék.

P. Téveszme! Vállvetve többet tehetünk.

I. Köszönöm az ilyen vállvetést, a mely megosztja
 a praenuméránokat.

P. Collega. Nem mi osztozunk Confucius köpö-
 nyegén?

I. Az baj, hogy osztozunk, különben egészen ne-
 kem jutna.

P. Ez önzés! Tőlem irigyelni felét.
 I. Ez illetlenség! Nekem nem engedni az egészet.
 P. Ez lovagiatlanság! Engemet sértegetni!
 (Itt a chinai nyelv elégtelenné válván a kölcsönös
 harag kifejezésére, az általános világnyelv használtatik,
 furkósbót és hajzibálás minőségében.)
 I. De hát miért bántjuk mi egymást.
 P. Az igaz, az nem szép mi tőlünk.
 I. Jó lenne tán, ha egymás megkövetnők?
 P. Sőt talán épen összeesókoloznánk.
 I. Ez lélekemelő látvány lenne.
 P. Mely bizonyosan meghatná a közönséget.
 I. Ne szidjuk egymást többet coram publico.
 P. És kivált ne firtassuk egymást jövedei né.
 I. Egyetértés in spiritualibus.
 P. Hasonlóul in spirituosis.
 I. És most keressünk egy harmadikat a kit eldön-
 gessünk.

Aristocratia és democratia.

Honnan van az, hogy a Pesther Lloyd kritikáiban
 a német művészek mind Herr von, Frau von, Fräulein
 von-oknak vannak titulázva, míg a magyar művészeket
 szépen illendően csak Herr, Frau, Fräulein ez amaznak
 czimezzetetik?

Ez onnan van, mert a németeknél a színművészet
 az aristocratia, nálunk pedig a democratia képviseli.

Kétféle executió.

Azt írja a „Pesti Napló“-ban Fk., hogy most két-
 féle executió van napirenden: egyik a mexicói, másik
 a schleswigholsteini. Az utóbbi felől az a véleménye,
 hogy aligha lesz belőle valami. Szerkesztőségünk épen
 most kapott egy telegrafi depest egy kilátásban levő
 harmadik executióról; — az az adöexecutió. — Hanem
 ebből aligha nem lesz valami.

Kozmetikum!!!

Mind sarlatánság, a mit a patikáriusok árulnak
 hajnövesztő-szerek dolgában.

Én találtam fel az igazit.

A mit én csinállok, attól az egész világnak az ég
 felé áll a haja.

Itt jönnek alább az attestatumok.

Medaillont is kaptam a *másvilágravaló kiállításon*
 szerzett érdemeimért.

Mura Vieu.

Bizonyítvány: Alolírottak bizonyítják, hogy Mura
 Vieu et Comp. uraknak szabadalmazott „hajmeresztő“
 szerek minden e nemben eddigelé ismertett felyül-
 mulnak.

Europa m. k.

Ázsia m. k.

Afrika m. k.

Amerika m. k.

Ausztrália m. k.

Hogy ismerik el a lengyelt hadviselő félnek ?

Ugy hogy ő viselheti az oroszoknak a hadait, a meddig csak akarja.

Ellenkező nézetek.

- Én háborút akarok !
- De én békességet akarok !
- Én megyek !
- De én nem eresztelek !

Ballagó.

(Legújabb divatu ballada.)

Kezében kelevéz,
A fején réz sisak,
Megindul egy vitéz
Majd kislú mi miatt.
Megindul pejlóván
Vitézi Ballagó,
Oldalán egy csobán,
Benne pálinka jó.
S sarkantyut adva pejlóvának.
A porfelleg közt tova vágat.

Megyen három napig,
A harmadik napon
Talála valakit,
Ez jár-ke, de vakon.
Hallod szegény öreg!
Szól neki Ballagó.
Menjek-e még fölebb?
Felelj meg vén matyó.
Menjek-e fölebb még Belgrádig?
Avagy jobb lesz megpihentetni már itt?

Fényes vitéz uram!
Szóla az agg neki,
Azt mondom csakugyan,
Ha marad jól teszi.
Nem messze csárda van
Itt a hegy tövibe,
Otttan minduntalan
Vigadhat kedvre.
Jobb lesz pihenni ottan csendesen,
Mintsem lovazni sötét éjfelen.

Egyet gondolkozik
Vitézi Ballagó,
És szól: igaz hogy itt
Pihenni volna jó;
De mégis — mond tovább
Gyalázat lesz nekem,
Ha Belgrád ostromát
Majd elszünetelem.
Ej vigye patvar mégis csak betérek,
Hisz' az ostromra hólnap is elérek.

S belépe a vitéz
A korcsma ajtaján,
Mogorván szerte néz:
„Van-e bor?” „De van ám!
Finom szegszárdi bor
Van a pinczémbe lenn,
Hoztam is már ihol' . . .“
„No ép a kell nekem!”
Szóla, s két itczét csak gyorsan aló,
Behörpent kóstolólú Ballagó.

És ott ivott vala
Egészen reggelig,

Ott ivott egy maga
De nagyokat pedig.
S hogy a nap felkele,
Feküdni méne ő,
Már mostan ostromát
Belgrádnak üsse kö.
Lefeküdt vala, és hát ott aludt,
De hosszasan mig nem kijózanult.

Harmadnapon megint
Lovára üle fel,
De a mint szét tekint
Oh jaj mint hüle el. . . .
Látja hogy a sereg
Győzelmét üli már,
S ki látja őt, nevet,
És szájról-szájra jár:
Hej Ballagó! hej Ballagó!
Máskor kocogni volna jó!!

K—L.

Borkorcsolyák.

— Áldja meg a szentséges atya ur
Isten a tekintetes urat, adjon adjon a szegény
vak embernek, — a mit Isten adott. Így szól egy kol-
dus azielőtte elmenő uriemberhez.

— Ha vak vagy, hát hogy láttál meg engem?

— Kérem nem jól mondtam, azt akartam mondani
hogy néma vagyok!

— Ebben a szegény szűk világban ellopták a bor-
nyát egy mezei embernek, bemegy a helységházához, s
elkezdi panasolni a notáriusnak, hogy ilyen-amolyan
káros ember ő, a bornyu miatt, s ha cselekedhetné ü
kigyelme ne sajnálná meg kerítettetni a bornyát . . .
Mennyen kend barátom oda abba a másik szobába
mond a notárius, a bírónak mondja el kend a baját, ü
keme szokott a tolvajság után látni nem én. Hiszen
mindegy a nemzetes uram, kigyelmed is csak úgy ért
ához mint ü keme, jegyzé meg instáns hangon a szegény
ember, ne igazítsanak hát egymáshoz kigyelmetek.

Ezek is műfordítások.

— Im Kreutzer Comitete war General-Ver-
sammlung.

— Krajczárvármegyében a tábornokok gyűlést
tartottak.

— Er ist ein träger Mensch.

— Ó hordárféle ember.

— Ein Urtheil fallen.

— Az órának egy részét elejteni.

— Tanta fuit ejus clementia.

— Clementiának hitták a tantját.

— Egy bujdosó kurucz.

— Ein kuruczer Flüchtling.

Rendkívüli termés.

K. M. Ejnye te Miska! Ez a színház burgonyája ugyan csak gazdagon fizetett.
B. M. Csak a krumplibetegségtől féltém őket nagyon.

A d o m á k.

— *Rögtönzött sirvers.* Többen iddóáltak a D. Gy . . . i pinczesoron a szőlő termesztés nemes frequentálói, s fülök melléke emberül melegedvén a csapszékek öreg nesztora Petes uram a falu fűzfa poetájához, kinek capacitását számos sirverse tanusítá, imígyen szólott:
„Komám, vén ember vagyok, ma holnap az életem, mondja el kend, mit fog irni az én köfejfámra ha meghalok.“

A megszólított poharat vevén kezébe rövid gondolkodás után mondja:

„Itt nyugszik az öreg Petes János teste,
„A ki Áron zsidót gyakran felkereste,
„Háromszor napjába, negyedszer este,
„Szegény felesége az ablakon leste. . . .“

— *Két Bessenyei* volt hiva egy rokona lakodal-mába, már a nászmenet eltávozott a menyasszonyért midőn megérkeztek. Időközben a kiáradt Tiszán oly iszonyu vihar keletkezett, hogy harmadnapig szó se lehetett az átkelésről, egyik parton a távozó, másikon a várakozó násznép vesztegelt szél csendet várván, — a lakodalmas háznál kétségbe estek a gazdasszonyok, mit

tegyenek a fölha mozott sültekkal. „Ne busuljanak hugom asszonyék szolt a két Bessenyei, nem hagyjuk azokat kárba veszni,“ s az ötven vendégre készített nászbedét a két Bessenyei két nap alatt teljesen fölemészté.

— *Nem jobb volna?* A zsidóujonc elöször volt csatában, s bámulva nézte mikép töltik a tízezer ágyujokat. . . . „hány font puskapor mehet abba egy töltésre?“ kérdi a tüzmestert őt, válaszolt az röviden . . . „hát khérem szépen, nem jobb volna azt eladni az ellenshigneek, mint puffra oda lüdüzni neki.

— *Tentatöltelék.* A ny . . . i községi számadás egy pontjában ez állott: „ez évi tentatöltelékre felment 8 *hordó bor.*“

— *Két székelly* atyafi rekkenő melegben utazgatván, meglát a pocsolyába egy bivalt, orrahegye és két suta szarva voltak ki a vízből, — sokáig nézték az ismeretlen csodát, mely mozdulatlan hevert a mocsárban. „Mi lehet a Están bá?“ kérdi a fiatalabb tapasztaltabb bátyját, — amaz gondolkozóba esvén komoly képpel válaszolt:

„Az esém vagy vadréczee, vagy gelliczee, vagy vízi tyúk.“

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

— — Az amerikai rabszolgatartók azzal fenyegetőznek, hogy ha másképp nem győzhetik le elleneiket; petroliumot töltenek a tenger színére, mikor az északiak flottái közelítenek s azt lánggra lobbantják. Kolosszális gondolat? Meggyújtani magát a tengert.

— — A mexicói államtitkár Europa minden államával tudatni ohajtván, hogy ők császársággá lettek, ezt megírta a schweiczi köztársaságnak is, így czimmezve hozzá a levelet: „*schweiczi király* ö felségének“ (No ez a bizonyosan a kártyából tanulta a geografiát; a *schweiczi kártyában* négy király van, gondolta magában, az egyik csak odaváló.)

— — Azt írja egy hirlapi bíráló a „bujdosó kurucz“ ismertetésében: „és végül a leány az *öngyilkos neje* lesz.“ (Valjon micsoda uton módon tud hozzá jutni, hogy egy megholt emberhez nőül menjen?)

— — Egy varsói rémjelentésben azt mondja a főhadkormányzó: „a kik pedig tetten kapatnak, azok polgárjogaik elvesztésére „és“ halálra ítéltetnek.“ De mit csinálna az ember a polgárjogaival, ha egyszer levágják a fejét?

— — Egy angol rendőr, ki azt a híres tolvaj Dietrichsteint egész Budáig nyomozta, olyanformán tudott az emberének folyvást nyomában maradni, hogy minden vasuti állomásnál a podgyások sulya után kérdezősködött. A szükevény málhája 185 fontot tett Londonban a feladáskor; már azután akárhogy elváltoztatta a nevét, az arczát az utja irányát, ez a fatális 185 font, a mit magával hordott, mindenütt utána igazítá üldözőjét, míg végre itt Budán el is csipték.

— — Azokat a kétséges mintázatu kalapokat, a mik se nem magasak, se nem alacsonyok, fényesek ugyan, de a karimájuk egy kicsinyt magyaros, s a miket Pesten is viselnek már itt-ott; de Pozsonyban elég sűrűn; igen találó névvel úgy hívják, hogy „Zweifler“. (Kétkedő.)

— — Egy bankóhamisítót a minap a fotografiája után fogtak el, most meg két más tolvajt nyomoznak a fotografiáik után. (Ebből az a tanúság, hogy ha valaki érzi magában, hogy tolvaj s még sem állhat ellent. .)

Tarokkozásnál.

— Micsoda játék ez? Paskevics?

— Delogy Paskevics. — Ez már Murawieff! — Nem látod hogy a bőrömet huzzák le?

Az én tiszteletemre ne!

Pinczér (számol.) Összesen két forint hatvan krajczár.

Vendég. Lehetetlen az! máskor felényit se fizetem ilyen ebédért.

Pinczér. Igen is, kérem alásan, ma a természettudósok tiszteletére „fölemelt árakkal.“

Vendég. De én nem vagyok természettudós.

Pinczér. Nem is; hanem tisztelője a természettudósoknak, azért fizet most duplán.

Különféle változatok

erre az utféli kérdésre: „*hogyan vagy?*“ összegyűjtve az 1863-diki nevezetes esztendőben.

Hogy vagy?

— Csak megvagyok. — Alig hogy vagyok. — Sehogy sem vagyok. — Ebül vagyok. — Kutyaül vagyok. — Se kinn, se benn. — Vagyok, a hogy lehet lenni. — Vagyok, mert muszáj lennem. — Még mindig fejfel az ég felé. — Csendesen a magam bőriben. — Magam is csodálom, hogy vagyok. — Én már nem is vagyok, csak *vagyattatom*.

Előfizetési felhívás

az

„ÜSTÖKÖS“

október—decemberi folyamára.

Évnegyedes t. előfizetőinket ezennel figyelmeztetjük, hogy előfizetésük ideje lejárt s tisztelettel felhívjuk előfizetéseik megújítására.

Előfizetési ár 1 firt 50 kr o. é.

Az előfizetések *bérmertve* alolirthoz czimzendők. Gyűjtőknek a szokott tiszteletpéldánnyal ezentul is kedveskedünk.

Jókai Mór,

kiadótulajdonos és főmunkatárs.

Laptulajdonos és főmunkatárs: JÓKAI MÓR.

Felelős szerkesztő: DIENES LAJOS.

Lakása: Papnövelde-utca 1. sz. II. emelet.

Nyomatott Emich G. magy. akad. nyomd. Pesten 1863

(Barátok-tere 7-ik szám.)

Rajzolja: *Jankó J.* — Metszi: *Pollák.*